

MSC-imut atatillugu killiffik 2019

Aasap ukiallu ingerlanerini MSC-mut atatillugu – qalerallinnut, raajanut, nipisannut aammalu Barentshavet-imi aalisarnernut atatillugu – neqerooruteqarnerni pitsaassutsinut tunngasunik paasiniaasoqartarsimavoq. Pineqartunilu nalunaarutigisagut tigulluarneqartarsimapput. Qutsavigiumavagullu kikkut tamarmiusut pineqartumi ilanngussaqaarnikkut suleqataasimasut. Taaneqartut saniatigut SFG-mit nunatta kitaani snekrabbenut tunngatillugu sioqqutsisumik naliliinermik tigusaqarpugut.

Tulliuttuni MSC-mut atatillugu killiffiitt aalisakkanut assigiinngitsunut atatillugu akuersissutinut assigiinngitsunut tunngasut nassuiarneqassapput.

Qalerallit

Nunatta Kitaani aalisarnerneq aappassaa pitsaassutsikkut nalilersorneqarpoq, 2020-imilu aalisarnermut atatillugu unammiugassagut annertupput. Akuersissummillu pinissamut atatillugu piunasaqaataasut eqqarsaatigalugit pilersaarusionerup iluani "kinguaattooqqavugut". NAFOmit siunnersuutaasut Baffin-illu Kangerliumarngani, Davisstrædemi NAFO 1B-1F-imilu akuleriiaagaasumik aalisarnissat eqqarsaatigalugit sinerissap qanittuani 2020-imi aalisarnissamik aqqiissaguta, tamatuma naammassineqarnissaanut maanna periarfissat kingullersarivaat. Maanna tunngaviusut ukiumut 2000 tonsit missinginik nikingassuteqarput, sinerissap qanittuani killilersugaanngitsumik aalisarnermik peqquteqartumik, tassani ukiuni kingullerni tallimani pisarisartakkat ukiumut 2000 tonsinit amerlanerusarmata. Ajornartorsiut tamanna aqqikkumallugu SFG suliniutinik arlaqartunik ingerlataqarpoq – tamanut aqqiissuteqarsinnaanermik siunwertaqartunik. Suliniutillu arlaat iluatsinngippat, taava ilimanarnerpaavoq, 2020-imi pitsaassutsimik nalilersuinerit kingorna akuersissusiisimanernik atorunnaarsitsisoqassasoq.

Taaneqartullu saniatigut avataani ningittaqaorsorluni qalerallinniarneq aamma pitsaassutsikkut misissuiffigineqarpoq. Tamanna isumaqarpoq, 2020-imi januarip qaammataaniit aalisakkat pineqartut MSC-mit pappialaligaasutut tuniarneqarsinnaanernik. Maannarpiarlu kilisaat ataasiinnaq ningittakkat atorlugit aalisartinneqarpoq, maannali tassa ammaanarpiarluni taamatut aalisariutinik allanik siunissami aalisartitsilersinnaaneq.

Tamannalu suliassaavoq annertoq, atortut nutaat tassanilu ilaassallutittaaq sumiiffinni nutaani, minnerunngitsumillu nunatta eqalussuunik allanillu saniatigut pisaqartarnerit. Tassanilu GFLK, inuussutisdarsiteqartuusut, GN aammalu APNN ilassuteqarlutik suleqataapput, tassami tunngaviatigut pineqarmat akuersissusiorfissaq nutaarluinnaq pisariqaartumik tusarniaanissamik pisariaqartitsiviusoq, taamaammallu ilanngussaqaarsimasut tamaasa qutsavigiumavagut.

Kiisalu siusinnerusumit annertunerusumik eqqarsaatersuutigilissavagut aqutsinermi aalisagaqarfiit sumiiffigisaasalu immikkut qanoq sunniuteqaqatigiinnerat. Maannamiillu allaanerusunngorlugu aalisarneq annertusarneqassappat, periusissamik pitsaasumik ilusilersuisoqartariaqarpoq, aalisarnerup ineriartortinnissaanut tunngavisiissussamik, taamatut iliornermi MSC-mit sulerieserineqartut kalluarnagit. Tamannalu iluatsittumik ingerlanneqassappat pisariaqarpoq paasissutitut pigilikkat pissarsiaralugillu ujartortuarnissaat, taakkulu atorlugit aqutsisut, siunnersortit inuussutissarsiortuusullu akornanni oqaloqatigiittarnissaq.

Raajat/Kinguppaat

Raajat 2013-imi MSC-mit pappialaligaa-simalerput 2018-imi nutarterneqartumik ukiorlu manna pitsaassutsikkut nalilersuineq pappialaleqqinneqarnerup kingorna siullersaa-voq. Pisarnertullu ilassutitut nalunaarutininik ilanngussaqaarput GFLK, APNN aammalu GN, siammasissumillu isigalugu nalilersuineq ajunngutsimik ingerlavoq, taamallu aalisarneq allannguutitaqanngitsumik ingerlaqqilluni.

Kisianni suli pappialaliinermi piumasaqaataa-

voq, kinguppaqarfiit siammasissumik piuffiini, Canadap imarttaaniittumut atatillugu, aalisarnissamik

Canadalu isumaqatigiissusiorsimanginnerup, aaqqinneqarnissaa. Kalaallit Nunaatalu malissimavaa pilersaarusiaasimasooq, piumasaqaatip matunissaanut naammassinnissutaasoq. Ukioq manna tassani killiliussaavoq uppersaasiinissaq Canadap oqaloqatiginiarneqarnera pillugu, tamannalu APNN-imit sukumiisumik uppersaaserneqarpoq. Piumasaqaataasorlu matuneqassappat Kalaallit Nunaat kingusinnerpaamik ukioq 2022-imi Canadamik isumaqatigiissuteqalersimassaaq. APNN-illu tungaanit suliniutigineqarpoq naapertuilluartumik isumaqatigiissuteqarnissaaq, torersumik NAFOLu aqqutigalugu, maannamulli Candap tungaanit piumasaqaatinik qalluisoqartuarpoq, pissutsinut piviusunut naapertuuttuunngitsunik. Pitsaassutsimillu nalilersuinermi uparuarneqarpoq apeqquserneqarluni piumasarineqartut ilumut isumaqatigiissummik tunngavilerneqartariaqarnersut imaluunniit oqartoqaannassanersoq Canadap imartamini pisarisartagai killeqaqisut Kalaallit Nunaannit naammaginatsumik aqunneqareersut, tassalu tassani pisarineqartartut Kalaallit Nunaannut pisassiissuteqartarnerni Canadamut illikartinneqartarlutik.

Nipisaat

Nipisannut atatillugu ukiunut tallimanut pappialaliinermi ukioq manna ingerlanneqartoq nalilersuinerit kingullersaraat. Pisarisat ilanngullugit pisarisat il.il nalinginnaasumik nalunaarutigineqarnerisa saniatigut, sulii piumasaqaataasumik naammassineqanngitsumik peqarpoq, pappialaqartinneqaannassagaanni uatsinnit naammassineqartussamik

Tassani piumasarineqarpoq takussutissiissutigineqassasoq, aalisarnissamik nakkutilliinerup iluani pilersaarutit isumannaatsumik malinneqarumaarnissaat (Harvest Control Rule). Tamannalu piffissaq kingullerpaaq naammassineqarpoq GN-ip ikiuulluarneratigut taamallu iluatsippoq nipisanniarnermut atatillugu pappialaligaanerup ingerlaqqinnissaa. Taamatullu pisoqarneratigut ukiuni tallimani nutaani pappialaqarluni aalisartoqaqqissinnaalerpoq, nutaanik piumasaqaatinik imaqartumik aamma nalilersuilluni uttuisarnissat eqqarsaatigalugit. Kisiannili nutaamik akuersissummik paappialaliineq aatsaat 2020-ip qiteqqunnerani naammassineqarsinnaassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Barentsip imartaa

Saarullinniarneq aamma sej-inik kullerinillu Barentsip imartaani aalisarneq 2015-imili MSC-mit pappialalerneqarnikuuvoq, tassungalu atatillugu ukioq manna sisamassaa pitsaassutsimik nalilersuisoqarliuni. Aalisarnermut pineqartumut atatillugu maanna piumasaqaatinik peqanngilaq taamallu nalilersuineq aporfittaqqanngitsumik naammassineqarluni.

Taaneqartullu saniatigut pappialaqartitaaneq maanna ingerlaqqittussanngorlugu nutarterneqarpoq, piumasaqaatitaqanngitsumik, taannalu ukiunut tallimanut tulliuttunut atuuttussanngortinneqarluni.

Snekrabbit (saattuat ilaat)

SFG saattuanut atatillugu april 2019-imi MSC pre-assessment-imik taaneqartumik tunineqarpoq. Nalunaarusiarlu naammagisimaarnartunik arlaqartunik imaqarpoq, minnerunngitsumik aalisarnermi nalimmassaaseeriaatsit aammalu aqutseriaatsit iluini. Saniatigullu piuvoq mianerinnittumik aalisarnissaq saniatigut piasarisinnaasat killilerujussuanngortinneqarlutik taamallu annikitsuinnarmik uumasut uumasqarfiillu sunnerneqarnissaat isumannaarniarneqarluni. Taamaakkaluartorli nalunaarusiami inaarinnissutaasoq illuoatuiinnaasiortuuvoq: tassalu maanna snekrabbenik pisaqartarneq MSC-mit pappialalerneqarsinnaanngitsaq nalunaarutigineqarluni. Tamatumunngalu pissutigittinneqartut arlaqarput, tassanili initunerpaalluni snekrabbeqarfiit iluini misissuilluni nakkutiginninnerup annikippallaarnera. Tamatuma kingunerisaanik siunnersuineq amigaateqarlunilu naammangilaq taamatullu aqutsinerup nalilersinnaaneranut sakkutut atorneqarsinnaanani. Kiisalu suli aqutsinissamut pilersaaruteqanngilaq, pisassiisinnaanermut nalilersuinermi tunngaviusinnaasumik taamatullu aamma inissisimallutik saniatigut piasarineqartartut, sumiiffiit aqunneqartut suuneri il.il. Pineqartulli tamarmiusut aaqqiiviginissaat suliniutigineqarput, SFG-miillu isumalluaatigineqarpoq siunissami snekarabbinut atatillugu pappialalerneqarsinnaalerumaaneq.

Tamannalu anguneqassappat suleqatigiinnissaq kisimi apeqqutaavoq.

Fishery Improvement Project – FIP – sinerissamut qanittumi qaleralinniarneq

Soorluli aamma SFG snekarabbenut atatillugu 2019-imi sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermut atatillugu Upernavimmi, Uummannami Diskobugt-imilu pre-assesment-imik taaneqartumik suliaritsitsivoq. Tassanilu sumiiffiit assigiinngitsut, maanna aalisarnerupo iluani naammattumik killilersuutaasunik peqanngitsut, taakkartorneqarput. Sumiiffiit MSC-mit pappialarterneqarnissamut piumasaqaataasunik naammassinniffiunngitsut. Pre-assesmentilu pineqartoq tunngavigalugu SFG FIF-projekt-imik taaneqartumik aallartitsivoq, sammiviit arlaqartut iluini aalisarnerup ineritinneqarnissaanut tunngavissanik imaqartumik, inaarutaasumik angujumallugu MSC-mit pappialarterneqarsinnaalernissaq.

Ingerlanneqartorlu peqqataaffigineqarpoq SFG-mit, APNN.imit, KNAPK-mit aammalu GFLK-mit, taakkunannga suleqatigiissitat assigiinngitsut akimut suleqatigiissinnerannik imaqartumik. Maannamullu pilersinneqalereersimapput sumiiffinni killilersugaasumik aalisarfiunngitsuni uppersagaasumik paasissutissiat, ilanngullugit aalisarnermi atortut atornerqartut, peqaassutsimut tunngassuteqartut allatullu paasissutissiissutaasut. Taaneqartutullu suleqatigiinnerit ingerlassapput ukiup 2020-ip tungaanut, maannamullu ingerlanneqartumut atatillugu nalunaarusaagallartut takuneqarsinnaapput iserfigalugu www.SFG.gl.